

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda
1927 február 16.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA
12
FILLÉR.

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és Nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 36 Pengő, 1/4 évre 18 Pengő, 1/8 évre 9 Pengő, 1 órára 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 37. szám.

Apponyi: Bethlen kötekedő kedvében volt Veszprémben és szélmalomharcot vívott

Apponyi Albert szerint a miniszterelnök tarja állandóan napirenden a királykérdést

Budapest, február 15. Apponyi Albert gróf ma délben megjelent a parlamentben. Huszár Károly éppen ekkor lépett a folyosóra az elnöki szobából és találkozott Apponyi Albert gróffal, aki mosolyogva mutatót a kihalt folyosóra. — Lám, lám, az idők igazoltak engem. Megmondottam én annak idején, hogy minek kell a választójogi törvény, amely kétszáz paragrafusból áll. Elegendő lett volna egy kétszakaszos törvény is. Ez a két paragrafus pedig hangzott volna:

1. A kormány köteles minden öt évben 245 képviselőt kinevezni. 2. Köteles ebből 30 százalékot a baloldalra küldeni az ellenzék szerepének betöltésére.

Ezután helyet foglalt az egyik pamlagon. Csakhamar újságírók gyűltek össze Apponyi körül és megkérdezték felfogását Bethlen István veszprémi beszédéről. Apponyi a következőket mondta:

— Ugy látszik, a miniszterelnök ur kötekedő kedvében volt. Szélmalomharcot vívott.

Általában nehezen lehet megfelejteni ennek a beszédnek az értelmét, olyan ez, mint egy keresztretjvény, én pedig keresztretjvények megoldására nem szívesen vállalkozom.

Apponyi Albert gróf ezután a sajtó képviselői előtt a miniszterelnök veszprémi beszédéről a következő nyilatkozatot tette:

— Engem Bethlen István gróf miniszterelnök beszédében csak a legitimizmusra vonatkozó rész érdekel, amelyet, megvallom, nagy esodálkozással olvastam. A miniszterelnök azok ellen használt igen éles hangot, akik ő szerinte az úgynevezett királykérdést állandóan napirenden tartják. Igazán nem tudom megállapítani, hogy kik azok, akikre a miniszterelnök célzott, mert tudommal olyan számottevő politikai tényező nincs aki ennek a „kérdésnek” belátható időn belüli tényleges megvalósítását szöbe hozta volna. A végén az az eredmény áll elő, hogy

aki ezt ma folyton napirenden tartja, senki más, mint maga a miniszterelnök ur.

— A veszprémi beszéd humorizáló hangon éles polémiát tartalmaz azok ellen, akik „a régi erdekházasságot” akarják megújítani, már tudniillik, a volt osztrák-magyar monarchia országaival. Megint nem tudom megállapítani,

hogy a miniszterelnök ur ezzel tulajdonképpen mire céloz, mert a törvényes királyság hívei mindannyian azon a közjogi állásponton vannak, amelyet boldogult Károly királynak Rakovszky Istvánhoz, akkor a nemzetgyűlés elnökéhez intézett és a király első hazatérési kísérlete után a nemzetnek szóló kiáltványban megismételt levele tartalmaz. E levélben a következő alapvető kijelentések foglaltak:

A király a pragmatica sanctio-nak az együttes birtoklásra és a védelmi kötelezettségre vonatkozó intézkedéseit az események által tulhaladottnak tartja, ebből folyólag soha Magyarországnak katonai és pénzügyi erejét más országokra vonatkozó igényeinek érvényesítésére felhasználni nem fogja; ha a Gondviselés úgyis úgy akarja, hogy más országok felett is uralkodjék, ez a körülmény semmiben sem érinthetné Magyarországnak abszolút állami függetlenségét, katonai és külpolitikai tekintetben sem. Végül a király kijelenti, hogy kész alkotmánymódosítást elfogadni, amely szerint ő a hadtizenet és békekötés jogát a nemzet képviselőivel megosztaná.

— Ezt az alapvető királyi kijelentést, amely minden közjogi összeköttetést más országokkal kizárt, tette magáévá és ennek alapján áll a törvényes királyság híveinek egész tömege, az eszmének

A Ház mai ülésén a Vági-párt röpcéduláit szórták a karzatról az ülésterembe

Fábián Béla éles kritikában részesítette a pénzügyi javaslatot

Zsitvay Tibor elnök féltizenegyor nyitja meg az ülést Folytatják az adómérséklésről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Fábián Béla az első szónok. Azzal kezdi beszédét, hogy a közelmúltban két esemény vonta magára a figyelmet. Az egyik az egyetemi tüntetés, a másik a miniszterelnök veszprémi beszéde. Az egyetemi hallgatóság tüntetésével kapcsolatban megjegyzi, hogy

az újsághírek szerint a kormányzó fia is részt vett az Adám professzor ellen rendezett tüntetési gyűlésen.

Ez a legnagyobb fejelemtelenséget jelenti, de nem az egyetemi ifjuság, hanem az egyetemi tanári kar részéről.

Ami Bethlen veszprémi beszédét illeti, furcsának tartja, hogy a miniszterelnök radikális destruktív vádjával illette annak a polgári ellenzéknek a működését, amely az általános

minden hivatott képviselője.

Lehet, hogy itt-ott akad valaki, aki ellenkező nézeteket vall,

de ez a legkisebb befolyással sincs az egész tábor hitvallására. Ugyanezen az alapon áll az ifju király is, az özvegy királyné is és ezen az alapon folyik az ifju királynak politikai nevelése.

— Nem tudom, hogy ennél teljesebb garanciát bárki is képes-e nyújtani a nemzeti függetlenség megtámadhatatlan gondolatának. A teljesség kedvéért ismételt hangsúlyoznom kell, amit már annak idején annyiszor kifejtettem, hogy a királykérdés abban az értelemben, hogy nyitva állana a választás arra nézve, hogy ki legyen a király, ránk nézve és meggyőződésem szerint a magyar népi óriási többségére nézve, nem létezik, mert Magyarországnak van törvényes királya, akit csak a körülmények gáfolnak abban, hogy trónját, amelyet alkotmányunk és trónöröklési törvényeink értelmében jogosan csak ő foglalhat el, tényleg betöltse.

— Ezen a jogi állásponton semmiféle esemény, semmiféle tényezőnek cselekvése nem változthat semmit.

Apponyi gróf még sokáig beszélgetett a hírlapírókkal, azután rövid időre bement az ülésterembe, majd elhagyta a Ház épületét.

titkos választójogot követeli. Erre vonatkozóan csak a következőket mondja:

Az egész világon csak két állam van, ahol nincsen titkos választójog, az egyik Szovjet-Oroszország, a másik Magyarország.

Pakots József: Apponyi is titkos választójogot kíván, ő is radikális?

Fábián Béla: A kormány betervezett javaslatában nincs adócsökkentés, mert az adóttöbbletet jelent a polgárságra. Amikor a pénzügyminiszter ur azt hirdette, hogy leszállítja a forgalmiadót, az államkincstár forgalmiadó címén negyven százalékkal többet vett be, mint a megelőző esztendőben.

— A pénzügyminiszter ur szerint is a forgalmiadóellenőrök százmilliárd koronájába kerülnek az országoknak.

Nem volna talán más cél, amire ezt az összeget fordítani lehetne, amidőn vannak vasuti nyugdíjas családok.

akkor havonként 200.000 korona éhbért kapnak. Ilyen körülmények között lehet-e csodálkozni azon, hogy

mindenütt panaszt, nyomort és pénztelenséget tapasztalunk.

A pénzügyminiszter ur biztosítja az államháztartás egyensúlyát, ellenben biztosan kipusztítja a magyar adóalanyokat. Budapest 1926-ban 83.000 esetben volt adóvégrehajtás. Ez azt jelenti, hogy minden második adóalanyt végrehajtottak akkor, amidőn az államháztartás egy félesztendő alatt 683 millió aranykorona felesleget szedett össze.

A kormányzat nem törődik a kereskedelem, az ipar és az intelligencia elproletárosodásával, pedig mindig ez volt a legveszedelmesebb. Rámutatok hogyan lehetne ebben az országban takarékoskodni.

Az ötezer adóellenőrnek kifizetett összegből ki lehetne fizetni a nyugdíjasokat, el lehetne tüntetni azt a szegényletes állapotot, hogy a hadiárvek és hadiözvegyek havi hater korona nyugdíjat kapnak.

— A második felesleges inézmény a Nemzeti Munkavédelmi Hivatal, amelynek költségei évi egymillió aranykoronával vannak felvéve a költségvetésben.

Bródy Ernő: Mit csinálnak ezek?

Fábián Béla: Felvetem a kérdést, hogy ki ellen védi meg a belügyminiszter ur itt a nemzeti munkát. A nemzeti munkavédelmi hivatalnak van műhelye, kérem, mit dolgoznak itt?

— A büntetőtárgyalások alkalmazásával igen sok mindent tud meg az ember. Így például

az Okolicsányi per alkalmával megtudtuk, hogy ő egyetlen szavára hatvan bajtársat vettek fel az Elektromos Műveknél.

A legszélesebb takarékoságot aianlom az állami kiadások terén. Meg kell szüntetni a nagy állami fölöslegeket, meg kell változtatni az adókövetések módját, végül az adókat olyan rendszer alapján kell kivetni, illetve behajtani, hogy az ne tegye tönkre az adózókat.

Fábián Béla ezután a baloldal állandó helyeslése közben az összeférhetetlenségi törvénynek az egész vonalon a legszigorúbb alkalmazását követeli. A Falu Szövetség fizetett tiszviselői országgyűlési képviselők, a kormánypárt tagjai.

Bródy Ernő (élesen): Független képviselők kellenek?

Rassay Károly: Ezek a Vass-féle politikai rágcásalók! Politikai mókusok

Bródy Ernő: Allásokat rágcálnak! Fábián Béla: Elvárjuk a kormánytól, hogy az összeférhetlenségi törvény újjaalakításával végetvet a panamak rendszerének. Minthogy a törvényjavaslatnak sem adóügyi részét, sem az autonómiára vonatkozó részét nem helyeslem, az általános tárgyalás alapjául sem fogadom el.

Fábián Bélát beszéde befejeztével hosszasan tapsolták a baloldalon. A szónokot számosan üdvözölték, köztük Apponyi Albert gróf is.

Wolff Károly volt a következő fel szóló: Az előttem felszólaló Fábián Béla aggályait az autonómiára vonatkozóan osztom és kénytelen vagyok kifejezteni, hogy nem dicsérni jöttem Cézárt.

Alig kezdte meg Wolff Károly be-

szédét, a harmadik számú karzatról valaki repíratcsomagot dobott le az ülésterembe.

A röpiratok a Vági-párt legújabb kiadványát tartalmazzák.

A teremőrök a röpcédulahajítót azonnal lefogták és kivézték, a röpcédulaterjesztő azonban célját érte, mert sikerült magára vonni a figyelmet, mert a röpiratot угyszólván egymás kezéből kapkodták ki a képviselők. Maga Bethlen István gróf is kért egyet. Közben az elnök állandóan csempet és kéri a képviselőket hogy helyeiket foglalják el.

Wolff Károly: Aggályai vannak a javaslattal szemben, alkotmányjogiilag aggályosnak látja a kormánytervezetet, de azért elfogadja a javaslatot. (Derűtség a baloldalon.)

Ezzel az ülés két órákor véget ért. A Ház holnap délelőtti tíz órákor tart ülést a mai napirenddel.

Egy uccal verekedés epilógusa a bíróság előtt

Tavaly augusztus havában történt, hogy Aba Sándor hírlapíró a debreceni Színházi Újság volt szekresztőjét Hajduszoboszlón az uccán fényes nappal Elekes Epstein Imre ottani fakereskedő, a Hajdumegyei Takarékpénztár cégvezetője megtámadta és botjával fejbevégtá.

Az inzultusra az adott okot, hogy a Tiszántúli Hírlap augusztusi számában megjelent közleményt, mely személyével kapcsolatban egy családi és sikkasztási ügygel foglakozott, Aba Sándor írta.

Pénteken tárgyalta ezt az ügyet a hajduszoboszlói járásbírószágon Domokos Jenő járásbíró.

A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, úgy hogy a kis tárgyalási terem zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel.

A tárgyaláson élénk derűtséget váltott ki, Elekes Epstein nacionáljának bemondásakor az a kijelentése, hogy „még izraelita”, de nem sokáig lesz, mire egy hitsorsos a hallgatóság közül megjegyezte — „nem sokat veszítünk magával”.

A bizonyítási eljárás lefolytatása után Elekes Imrét súlyos testisértés vétségéért 80 pengő pénzbüntetésre ítélte a bíróság. Az ügy felebezés folytán a debreceni törvényszék elé kerül.

Aktuális!!! Mindenkinék meg kell vennie, nélkülözhetetlen minden ember számára a

Korona—Pengő— Pengő—Korona átszámítási zsebkönyvecske

1927. évi naptárral. Összeállította: Nagy Károly. Felesleges hangszulyoznunk, hogy ezen könyvecskének senki zsebéből nem szabad hiányoznia, mert a kötelező pengő számítás folytán állandóan szükség lesz rá a mindennapi életben s szinte életszükségletté válik.

Ára a rendkívül tetszetős kiállítású kis 9/6 cm. nagyságú zsebkönyvecskének fizve 10,000.—, vászonkötésben 20,000.—, erős bőrkötésben 30,000.— kor. + forgalmi adó és vidékre 5000 kor. postaköltség.

Pénztári pénzkosarak zöld drótonból és pléh elválasztó részekkel, nyitói és kulccsal is elzárható.

Kaphatók:

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
rodalmi és nyomdai rt.-nál
DEBRECENBEN.

Székely Béla, a zsidó kolonizációs alap főtitkára a Kálvinista Templomegyesület rendezésében előadást tart a Szentföldről

Beszélgetés a volt magyar ujságíróval, akit Baltazár püspök kért fel arra, hogy a Kollégiumban előadást tartson — „Palesztinát mi nem zsidókérdésnek tekintjük, hanem az egész emberiség problémájának, világtörténelmi feladatnak“

Debrecennek érdekes vendége van most: Székely Béla, volt erdélyi ujságíró, aki mint a palesztinai Keren Kajemet, a zsidó kolonizációs alap főtitkára hivatalos ügyben tartózkodik Magyarországon. Székely Béla, aki végtelenül agilis harcosa a Szentföld eszméjének, vasárnap délután előadást tartott a neolog hitközség tanácskozó termében s ezen, mint szellemes és lelkes előadót ismerte meg hallgatósága. Tegnap Baltazár Dezső dr. református püspöknél tett látogatást dr. Székely Béla s a püspök kérésére arra vállalkozott az illusztris előadó, hogy a Kálvinista Templomegyesület előadássorozatának keretében a Kollégium dísztermében megismétli előadását Palesztináról. Az előadásnak, amelyet vetített képekkel illusztrál a Keren Kajemet főtitkára, előreláthatóan nagy sikere lesz.

Munkatársunk ma meglátogatta

Magyarok térfoglalása Palesztinában

— Palesztinában igen jelentős magyar települések vannak s érdekes kapcsolatok fűzik ezek révén Palesztinát Magyarországhoz. Elsősorban kell megemlíteni, hogy

a jeruzsálemi egyetemnek négy magyar professzora van:

dr. Fodor, aki azelőtt a hallei egyetemen a mikrobiológiai tanszékét töltötte be, dr. Guttmann és dr. Klein, valamint Löw Immánuel. Az első három professzor állandóan a jeruzsálemi egyetemen ad elő, Löw Immánuel pedig az 1927—28. tanév második felében egy szemeszteren át fog előadni a bibliai flóráról. A műegyetemen is van egy magyar tanár, aki a hidrosztatikát adja elő.

Az iskolában kötelező olvasmány Madách remekműve

— Eltekintve ezektől, igen erős az a kulturális kapcsolat, amelyet a magyar irodalom teremtett meg.

Nem hiszem, hogy lenne olyan nyugati állam, ahol hasonló alapossággal ismernék a magyar irodalmat, mint Palesztinában.

Van egy kiváló költője a palesztinai irodalomnak, aki magyar ember, Schlesinger Sámuel dr. debreceni főrabbinak tanítványa is volt: Avigdor Hameéri. Ő igen sok Petőfi és Ady verset fordított le s öneki köszönhetjük Madách Ember tragédiájának kitünő héber fordítását is. Arra, hogy mennyire méltányolja Az ember tragédiájának értékeit a palesztinai kultúra, jellemző, hogy

az iskolákban kötelező olvasmány Madách remekműve

s hogy a Tel-avivi gimnáziumban érettségi tétel volt a múlt évben az összehasonlítása a tragédianak

dr. Székely Bélát, aki dr. Schlesinger Sámuel főrabbi vendége s arra kérte, hogy nagy vonásokban ismertesse az új Palesztinának és Magyarországnak kapcsolatait. Eleven, színes beszélgetés keretében beszélt el aztán dr. Székely, hogy miért tartózkodik most Magyarországon s hogy milyen magyar kapcsolatokat talált Palesztinában.

— A múlt év augusztus végén jöttem Magyarországra, — mondta, — s

utannak az volt a célja, hogy megalakítsam a magyar zsidóság körében a Pro Palesztina egyesületet, amilyen egyesület van már minden országnak.

Oroszország és Törökország kivételével. Az egyesület megalakítása sikerült is, báró Kohner Adolf, Székely Ferenc és Baracs Károly udvari tanácsosok állnak annak élén.

— Érdekes tünete a magyar térfoglalásnak, hogy

a palesztinai mérnököknek több, mint 80 százaléka magyar s ezek a legkiválóbb mérnökök a Szentföldnek.

Koch mérnök például, aki a jeruzsálemi vízművek igazgatója, budapesti ember s helyettese szintén magyar zsidó. A Néser cementgyár leghatalmasabb telepe Palesztinának s az élen Spiegel Frigyes áll, aki egy magyar cementgyárnak volt a vezérigazgatója. Haifa mellett van ez a cementgyár s azzal lepi meg a kint bolyongó magyart, hogy udvarának kapuján ez a felírás áll:

Idegéneknek tilos a bemenet.

Göthe Faustjával. Az ember tragédiájának héber fordítása: átadtam Budapesten a Tudományos Akadémának, amely összes kiadványainak gyűjteményét ajándékozta a palesztinai zsidó nemzeti múzeumnak.

— Alig van úgy, ahol ne szavalnának magyarból héberre fordított költeményeket s magam voltam a tanuja, hogy

a tel-avivi gimnázium záróvizsga ünnepélyén Petőfi Szeptember végén és Ady Őskaján című költeményét szavalták. Egy hatalmas zsidó napilap regénymellékletében folytatásonként közölte a héberre fordított Uj Jöldesurat, Jókai gyönyörű regényét.

Ismerik igen jó Karin'hy Frigyes és Kosztolányinak különösen a Kisgyermek panasza című kötetéből olvastam nagyon szép műfordításokat.

— A kolonisták között van egy erdélyiekből alakult telep, amelynek a neve Kfar Gideon: Gideonfalva. Itt magyarul beszél minden gyermek s a fonóban, — annak ellenére, hogy mindenki héberül beszél, — igen gyakran felszendül a magyar nóta.

— A kolonizáció elsőrendű érdekessége, hogy a mi

telepeseink 80 százaléka egyetlen végzett ember,

ami egyszersmind az egész kolonizáció legfőbb nehézségét jelenti.

A főfeladatunk az, hogy egy népet, amely egy évezred óta elszokott a földműveléstől,

ismét termelőmunkássá tegyünk. Ebben rejlik a kolonizáció igazi jelentősége.

— A kolonizáció a legteljesebb lelkiszabadság alapján áll. Igyekszünk a legteljesebben megvalósítani azokat az eszményeket, amelyek a haladás szolgálatában állanak. Szabad földön szabad ember, ez a kolonizáció vezető princípiuma. Eddig 150 olyan kolónia létesült, ahol a föld a közösségé. Számtalan telep van, amely apró birtokokból áll, — 17 hold egy rendes birtokegység, —

itt a föld mindig azé, aki megműveli.

A kolonizáció alapfeltétele ez a aki nem műveli meg földjét, az már nem is birtokosa annak a következő évben.

— Gide azt írta kolonizációnk-ról, hogy az emberi haladás szempontjából óriási jelentősége van. Ez az életforma irányítja a jövőt. Ramsay McDonald is meglátogatótt bennünket s azt mondta, hogy a világháború után csak egy fix pontja van az emberiségnek, ahol a haladás felé törőnt egy lépés: Palesztina.

Palesztinát mi nem zsidókérdésnek tekintjük, hanem az egész emberiség problémájának, világtörténelmi feladatnak.

Krisztus után 70-ben nekünk is volt egy Trianonunk, amikor a san remói szerződés visszaadta nekünk Palesztinát, igyekszünk az az emberiség érdekében felhasználni.

Palesztinában az arab kérdés is csak szociális kérdés

— Sokan beszélnek az arab kérdésről Palesztinában. Azt mondják, hogy az arabokkal dolgoztatunk s hogy ellenségeskedés van köztünk. Az első állítás nem fedti a valót s a második sem. Palesztinában csak szociális kérdés van, az arab kérdés is csak szociális kérdés. Keleten a termelés erőforrásai az asszony és a gyermekmunka s a fellahok kihasználása. Az egész palesztinai föld néhány arab sejk birtokában van, akik többnyire Párisban élnek. A

földjüket fellahokkal munkáltatják, akiknek a napszámja nem több 6 piasztérnél, ami 18.000 koronának felel meg. Amíg a fellah ennyiért nyomorogva dolgozik, egy európai munkásnak a bére életigényei folytán legalább 18 piaster, vagyis amannak több, mint háromszorosa. Természetes ennek folytán, hogy

a mi egyeletet végzett munkásaink feladata megszervezni, nevelni az arab munkásokat, amit persze nem néz jó szemmel az arab tőke.

amelyet az a néhány ember képvisel. Mihelyt az arab munkásokat megtelítettük annyi élellyel, amennyi a mi munkásainkban van, megszűnik az arab kérdés. A beidun kérdést természetesen nem lehet megoldani, hiszen ezek vándor népek s nem válogatósak abban, hogy kit raboljanak ki.

— Egyébiránt igen sok európai országban nincs meg az a biztonság, ami Palesztinában megvan.

A tel-avivi uszodának kabinjain például nincs zár s az üzletek és irodák ajtaját is csak befordított kulccsal zárják be dél idején. Az üzletek ajtajában így bennmarad a kulcs s mégsem történt Tel-avivban büntény az egész elmúlt évben.

— Kórházaink kulturhivatást teljesítenek. A betegek 70 százaléka bennük arab. Iskoláinkba épüdjárnak az arab, mint a zsidó diákok s a hivatalos nyelv hármasszidó, arab, angol. Elképzelésünk a jövőre az, hogy Palesztina két nyelvű ország lesz, ahol az arab és zsidó nemzetiség érdekei mégsem keresztezik egymást. Az a fontos, hogy a mi igényeinknek megfelelő színvonalra felneveljük az arabokat s akkor minden ellentét megszűnik.

— Hogy debrecnieket nem ismerék-e künn? Dehogyan nem. Sokan boldogulnak közülük és pedig igen szépen. Emlékszem, hogy a Tel-Aviv-nak főterén van az Aszódiféle Magyar vendéglő. Palesztinában boldogul az, aki dolgozni tud.

Lappangó tűz okozta a Piac uccai boltégest

Megirtuk, hogy a Piac uccai Mihály-féle könyvüzletben hétfőn este 9 órakor kigyulladt egy csomó papír és a lezárt üzlet ajtaján sűrűn gomolygott ki a füst. A tűzoltók a Piac uccai rendőrszem értesítésére percek alatt kivonultak és eloltották a tüzet, mielőtt még az egész üzlet lángba borult volna.

Szerdán délelőtt megtartották a tűzvizsgálatot s megállapították, hogy a tűz úgy keletkezett, hogy a kályhából kiömlő salakot egy falárába szórták, ott a salak közt még égő parázs meggyújtotta a ládat és a mellette lévő papirhalmat. A kár közel 2000 pengő.

SPIRA és BEREGI
BUDAPEST DEBRECEN
Báli ujdonságai
szenzációsai!

A város nem biztosíthatja árverésen régi kereskedő-bérlőinek jogait

A városnak, mint háziurnak kereskedő bérlőivel szemben elfoglalt álláspontja állandó izgalomban tartja Debrecen kereskedő társadalmát, sőt a kereskedők körén túl a nagyközönség széles rétegei is aggódva tekintenek a fejlemények elé, mert az a magatartás, amelyet a város az ő üzlethelyiségeit bérlő kereskedőkkel szemben tanúsít, nemcsak magát a kereskedő-társadalmat érinti, hanem a nagyközönséget is, amely mint a társadalom fogyasztó csoportja joggal tart attól, hogy megelhetési gondjait, amelyekkel már évek óta igazán kétségbeesve küzd, az üzlethelyiségek béreinek magyarán emelése a szó legteltesebb értelmében elviselhetetlenné teszi. Azok a nyilatkozatok, amelyek az üzlethelyiségek béreinek emelésével kapcsolatban Debrecen város polgármestere és főjegyzője részéről a napokban elhangzottak, csupán abban a tekintetben gyakoroltak megnyugtató hatást, hogy a város vezetősége nem kötötte le magát egy fix állásponthoz, sőt megvan benne a jószándék és a kereskedő-osztály súlyos gondjait iránti a jóakaratu megértés, de nem nyugtattak meg ezek a nyilatkozatok abban a tekintetben, hogy a *kihajtott béremelés veszedelme valóban elhárul-e a város kereskedő-bérlői felől.* Az eredeti álláspont revíziója, az üzlethelyiségek bérebeadásának a város vezetősége által újabbban terbeveti módja ugyanis egyáltalán nem alkalmas arra, hogy a régi kereskedő-bérlők megnyugvással tekintsenek a jövő elé.

A városi tanács első határozata, amelyet az üzletbérek emelése ügyében hozott, tudvalevően úgy szól, hogy az *indexszám arányában* emeli az üzlethelyiségek béréit, amely a *békebéreken felül 34 százalék* volna. E határozat természetesen felszisszenést keltett, hiszen a kereskedők egészen alaposan következtelhettek arra, hogy ha a város, ez az erkölcsi testület, amely az anyagiakon kívül egyéb szempontokat is köteles mérlegelni, ilyen tempóval tör előre a béremelés terén, milyen arányokban emelnek majd a magánosok, akiket erkölcsi és méltányossági szempontok nem feszélyeznek? Az általános feljajdulás elhatott a város vezetőségéig, amely *késznek mutatkozott határozatának módosítására* és az újabb terv szerint abban találja a megoldást, hogy a felmondásokat érvényben tartja, azonban nem meghatározott százalékban állapítja meg az emelés határát, hanem *árverés alá bocsátja az üzlethelyiségeket és az árverésen előnyben részesíti a régi bérlőket.* A városnak ez a terve nem csillapította le a felzúgott kedélyeket, sőt ellenkezően: újabb nyugtalanságra és a bizonytalanság fokozására volt alkalmas. Az üzlethelyiségek árverés útján való beadására és az árverés során biztosított előny nem megfelelő módja a szerzett jogok védelmének és még kevésbé megfelelő védelmi eszköz a túlzott béremelés ellen. Mert hogyan alakulhat a helyzet? A magánosok — már akár a város példájára mint alapra támaszkodva, akár sponzán el-

határozásból — annyira emelik a béreket, hogy jelenlegi bérlők kénytelenek megválni helyiségeiktől; ezek *új helyiségekről kívánnak gondoskodni* és a városi házakban levő üzlethelyiségekre pályáznak, amelyeknek bére esetleg üzletük természeténél fogva és a mai háziurak által követelt bérekhez képest reájuk nézve még elviselhető. Az *árverésen tehát ezek a mai helyiségekből kistájgepelt kereskedők felverik a városi üzletek béreit és kiszorítják onnan a mai bérlőket*, mert hiába ígér a városi tanács előnyt ez utóbbiaknak, ha a régi bérlő és az új aspiráns ajánlata között szembeeszköken nagy lesz a különbség, a régi bérlő kezéről okvetlenül leűti a helyiséget az új jelentkező s a város legfeljebb csendes részvétéről biztosíthatja régi bérlőjét, mert az árverés eredményével szemben nem is lenne képes indokolni olyan határozatát, amely megcsinálja a régi bérlő bérletében hagyja meg a helyiséget. Ha pedig a régi bérlő állja az árverés versenyét — s valószínűleg kénytelen lesz állni, ha nem szánja rá magát üzletének beszüntetésére, ami földönfutóvá teszi — akkor meg *miből teremti elő a nagyobb bért*, amikor a mai kisebbit is csak véres verejtékekkel, ezernyi gonddal, sok-sok álmatlan éjszaka árán tudta előteremteni? A béremelésből előálló rezisztibletet *átthárítja a fogyasztóra?* Ez megint olyan képtelenség, amelyet bizonyítani igazán fölösleges. Hiszen miért küzdenek a kereskedők, miért tart immár három esztendő óta Magyarországon a kereskedelem válsága? Mert a kényszerkőcsön, a három éve folyó emelések bolt- és lakásbérek, a felszított adók, a rettentős vámok tetejébe a *fogyasztó közönség általános elszegényedése* következett be, mert beállott a *fogyasztó-képtelenség*, mert a középosztály és a munkásosztály egyre lejjebb és lejjebb fokozza igényeit, elsődendü életszükségeit sem képes fedezni, egyszerűen *sem tud vásárolni!* Erre a közönségre hártsa át a kereskedő a boltbéremelésekkel előálló rezisztibletet? Erre gondolni talán lehet, de elhinni, hogy az árucikk újabb áremelése fedezni fogja a boltbér-differenciát, abszurd dolog. A magyarán bér-emelésnek csak egy következménye lehet: hogy *újabb sorozata nyílik a fizetésképtelenségeknek, a kényszeregyeszségeknek, a csődöknek*, amelyeknek hosszú láncolata — és ezt nem kár hangoztatni azokkal szemben, akik a fizetésképtelenségek statisztikájának javulásából a gazdasági élet gyógyulását olvassák ki — csak azért szakadt meg, mert az utolsó három év gazdasági válsága ezer és ezer kereskedő-egzisztenciát már jó mélyen eltemetett.

Mi hát a megoldás? Távolról sem megmosolyogni való, ha azt ajánljuk a városnak, hogy ezáltal ne éljen törvényadja jogával és *most ne emelje a boltbéreket.* Debrecenben is, Budapesten is vannak háztulajdonosok, akik kereskedő-bérlők üzlethelyiségének bérét nem emelik, senkisé lép fel tehát vádlóként Debrecen városával szemben, ha tekintettel lesz a

mai gazdasági helyzettel tulontul indokolt méltányossági szempontokra és egyelőre nem gyarapítja jövedelmét a boltbérek emelésével. Nem szabadna ugyanis figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy a *kereskedőkre a legtöbb szakmában éppen a legrosszabb hónapok következnek.* Egy-két szakmának talán tavasszal és nyáron van szezonja, a legtöbb üzlet azonban a nyár végétől és az ősztől vár egy kis nekilendülést. Most, a *tél vége s a tavasz eleje nem bírja meg a magasabb béreket.* Ha már valóban nem lehet elkerülni a városnak az emelést, a méltányosság, a régi bérlőknek ha nem is írott törvénybe foglalt, hanem erkölcsi jogi árverés esetén nem találhatnak kellő honorálásra, erre csak egyetlen mód kínálkozik: ha a város minden esetben *egyéni tárgyalás útján*, az illető anyagi helyzetének, üzlete természetének és prosperitásának, szóval *minden méltányossági szempont gondos mérlegelésével* kísérel meg a *megegyezést a régi bérlővel.* Nem hisszük, hogy a város vezetősége, amely kezdetől fogva a jóindulatu megértés álláspontjára helyezkedett s amely a legutóbb elhangzott nyilatkozatok tanúsága szerint is nem szögezi le magát egy merev álláspont mellé, elzárkóznék a megoldásnak ettől a módjától.

Kórokosókat

— amelyek a száj- és garatüregben keresztül jutnak a szervezetbe, — a Panflavin-pasztilla kifelől fejlődésükben gátolják és teljesen ártalmatlanná teszik. A Panflavin-pasztilla hathatós óvszer megkülés és fertőzés ellen. Ize kellemes és a gyomornak nem ártalmas. Legelső szaktudósok melegen ajánlják. Kaphatók minden gyógyszerárban.

Szenzációs orvosi eset Berinben

Berlin, február 15. A gynekológiai társaságban tegnap Liepmann tanár olyan előadást tartott, amely méltán felkelthette tudós hallgatóságának figyelmét. Egy operációjáról számolt be. Súlyosan tuberkulotikus és éppen anyai öröme előtt álló asszonyon kellett a műtétet végrehajtania. Kiértotta az uterust és utána az a rendkívüli eset következett be, hogy a testből eltávolított anyaméh önállóan elvégezte a szülést.

Az operációt a professzor filmképeken rögzítette meg és tegnapi előadása közben lepergette a vásznon úgy a műtétet, mint a gyermek megszületésének minden legcsekélyebb jelenségét.

Kisérő előadásában Liepmann tanár rámutatott, hogy ennek az esetben óriási jelentősége és tudományos fontossága abban van, hogy a testből elkülönített szerv semmiféle kapcsolatban nem marad az agyrendszerrel, tehát az anyaméhnek egy autonóm szerv fölött kell rendelkeznie, amely által a szülés teljesen függetlenül megy végbe az anyatest többi részétől. Erre a végső következtetésre nemcsak ebből az egy esetből jutott Liepmann, hanem a jelenségek egész sorozatából, amelyeket a tudomány minden vonatkozásában vizsgálódás tárgyává tett.

Reméli, hogy ez a jelenség a további fontos kutatások kiinduló pontja lesz s ezzel kapcsolatban

több paleontológiai leletet mutatott be, többek között a halhoz hasonló ichtiosaurus képét, az ősidőknek ezt a hatalmas állatfajtaját s elmagyarázta, hogy a fenmaradt lelet ichtiosaurus nyilván az ősidők egy katasztrófiája következtében hasonló állapotban hozta világra utódát, mint most a megoperált tuberkulotikus asszony.

Megtalálták az ichtiosaurust és testén kívül a megkövesedett anyaméhét, amely önműködően szülte meg a fiatal ichtiosaurust. Ez az első eset, hogy a gynecológia az ősvilág állatleletére hivatkozhatik és egy modern operáció igazol sok millió év múltán egy őskori leletet.

Betörés a hentesüzletbe

A Péterfia utcán levő Gombos Ferenc-féle hentesüzletbe tegnapelőtt éjjel betörés történt. A tettes átkulcs segítségével hatolt be az üzletbe. A betörő kikereste az alkalmas pillanatot, mikor nem járt arrafelé senki sem és meghúzódva a kapu mélyedésében, nyugodtan végrehajtotta a zárnyitást és behatolt az üzletbe.

A pénztár fiókjában levő mintegy hétszáz ezer korona készpénzt vette magához a betörő.

Az esetet üzletnyitáskor vették észre. Jelentést tettek a rendőrségen, ahol azonnal erélyes nyomozást indítottak a tettesek kézrekerítésére. A nyomozás eredményeképpen ma délelőtt a rendőrség egy gyanúsítottat őrizetbe is vett.

Sok a válópör Debrecenben

Evek hosszú sora óta nem volt annyi válópör Debrecenben, mint az 1924, 1925 és 1926 években. Illetékes helyen érdeklődtünk a házasság-felbontó ügyek számszerű adatai iránt. Válaszul a következő statisztikai adatokat kaptuk:

1924-ben beadatott	499
1925-ben beadatott	508
1926-ban beadatott	525

válópör a debreceni kir. törvényszékben.

A válóperekben eddig dr. Buday Sándor és dr. Meggyessy Károly bírók mondtak ítéleteket. Az idei ügybeosztásnál azonban már csak maga dr. Meggyessy Károly bíró vezeti a válóperek ügyeit, mert a konszolidált viszonyok közeledtével a házasság-életben is némi nyugodtság tapasztalható és kevesebb válóperek beadására számíthatunk.

A felek legnagyobb százaléka, hogy a költségektől megkíméljék magukat — szegénységi bizonyítványt szereznek be s ilyen alapon folytatják le a házasság-bontó eljárásokat.

Tavasz a Telben

A Debreceni Református Leánynevelő Intézet „Volt Iskolatársak Szövetsége” március 1-én, kedden az „Arany Bika” szálló dísztermében, az iskola építési alapja javára mulatságot rendez.

Ennek első része a kicsinyek játéka és tánca délután 4 órától 8 óráig tart; a nagyok táncmulatsága este 9 órakor kezdődik.

Belépőjegy, mely a mulatság mindkét részére érvényes, személyenként 3.50 pengő, csak délutánra 2 pengő, csak estére 3 pengő, tanuló- és táncosjegy 1 pengő. Páholyjegy délutánra négy személyre 20 pengő, hat személyre 22 pengő. Jegyek ára vígjalmi adóval együtt értendő. Felülfizetéseket a nemes cél érdekében köszönettel fogadják és hirlapilag nyugtáznak.

Hölgyek mindkét mulatságon, egyszerű, urak sőtét uccai ruhában jelennek meg.

Ezüstpapírral hamisítottak 20 filléreseket

A debreceni rendőrséghez kedden beszolgáltattak egy hamis huszfillérest, amelyet egy orvostanhallgató kapott vissza az egyik csemegés üzletben.

A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a régi huszfillérest staniol burokkal látták el.

A jó pénzből a staniol papírra kópiát csináltak és pedig úgy, mint amikor a gyerekek játékból a pénz felületét dörzsöléssel papírra másolják.

Ilyen eljárással készítettek másolatot az új pénz mindkét oldaláról és azokkal beborították a régi pénz mindkét oldalát. Ez természetesen „tökéletlen hamisítvány”, mert a staniol rövid használat után lekopik. Valószínűleg csak valami éretlen gyerekes csíny, trófia eredménye lehet.

A tabla is elítelte a nagykallói rabbi betörőit, akik a leánya hozományát rabolták el

Kedden délelőtt a debreceni ítélőtábla érdekes bűnügyet tárgyalt dr. Várady Sándor tanácselnök vezetésével.

Másfél évvel ezelőtt Löw Adolf nagykallói zsidó rabbi lakásába betört három álarcos betörő, akik a rabbi családját és cselédségét megfélemlítve, átkulcsal felnyitották azt a ládát, amelyben a rabbi azokat a kincseket, ékszereket, ruhaneműket és 20 millió korona készpénzt őrizte, amelyet egyben járó leányának hozományképpen akart adni.

Az álarcos betörők minden értékes holmit kivettek a hozományt tartalmazó ládából s magukkal vitték.

A csendőrség megállapította, hogy

a vakmerő betörést Feiszler Hermann állásnélküli kereskedő, Margitai László borbélysegéd és Farkas Andor cipészsegéd követték el.

A csendőrségnek Margitait és Farkast sikerült elfogni, Teiszler Hermann ellenben megszökött s körözlelve dacára sem sikerült elfogni.

A nyiregyházi törvényszék, nemrégiben foglalkozott ezzel a bűnügyvel s betöréses-lopás miatt Margitai László 2 és fél, Farkas Andort pedig 3 évi fegyházra ítélte.

A debreceni ítélőtábla helybenhagyta a nyiregyházi törvényszék ítéletét. A felek az ítéletben megnyugodtak s így az ügy zárult.

Öngyilkos lett Siket Traján ny. postaigazgató fia

Hétfőn este Siket Andor ny. miniszteri tanácsos Bécsben öngyilkos lett a Grand Hotelben. Siket Andor személye a debrecenieket is érdekli, amennyiben itt lakik az öngyilkos miniszteri tanácsos édesapja, Siket Traján, aki a nagyváradi postaigazgatóságának volt az igazgatója. A megrendítő öngyilkosságról a következő részleteket sikerült megtudni:

Siket Andor vasárnap délelőtt 9 órakor indult el a bécsi gyorsvonattal Budapestre és 2 óra 20 perckor érkezett meg a bécsi keleti pályaudvarra. Autót vett és a Grand Hotelbe hajtatott, ahol kényelmes jó szobát kért fürdőszobával. Délután elment a szállóból, egy óra múlva visszatért és bezárkózott szobájába. Este hat órakor ismét elment, kilenc órakor hazatért, magarázta az ajtót és lefeküdt.

A szobaleány két órakor nézett a vendég után,

aki teljes mozdulatlanságban látszólag pihent az ágyban.

Mivel a szálló személyzete tudta, hogy a vendég korán tért nyugovóra érhetetlen volt, hogy délután két

óráig sem aludta ki magát. Ezért a szobaleány értesítette a házi szolgát, aki bement a szobába és a vendéget költögetni kezdte. Nagy megdöbbenésükre azonban a vendég

semmiféle költögetésre nem reagált.

Nyomban értesítették a környéken posztoló rendőr, aki a mentőkért telefonált. A mentők néhány perc alatt a helyszínen voltak és konstataálták, hogy semmi dolguk sincs vele, a vendég ugyanis már halott. Mellette az éjjeli szekrényen egy fecskendő és egy kis halomban valami fehér pornak a maradéka. Ugyancsak az éjjeli szekrényen volt egy pohár, amelynek alján friss fehér pormaradékok voltak láthatók.

A mentők megállapították, hogy Siket Andor a kora reggeli órákban követhette el végzetes tettet.

nagymennyiségű morfiomot fecskendezett testébe, de ezenkívül valami méreggel meg is mérgezte magát.

Az asztalon gyászkeretes levél fekküldte a következő szöveggel:

Ügyvédek figyelmébe!! Új ügyvédi nyomtatványok

keresetlevel.
Változtatási meghagyás iránti kérvény.
Fizetési meghagyás iránti kérvény.
Kielégítési végrehajtási iránti kérvény.
Fejszóró level.
Meghatározás.

A legpraktikusabb szövegezéssel kaphatók
Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai Rt. könyv- és papírkereskedésében.

— Nevem Siket Andor, születtem 1887-ben, vallásom római katolikus, foglalkozásom nyugalmazott belügyminiszteri tanácsos, a magyar királyi belügyminisztériumban. Öngyilkosságom oka életuntság.

A leghatározottabban kérem, hogy holttestemet boncolják fel és azután a lehető legegyszerűbb és legolcsóbb módon égessék el. Mellékeltem küldöm az igazolványt a Grand Hotel 81-es safe-jéhez. Ebben a safe-ban vannak értéktárgyaim, aranyóráim, aranyláncom, pecsétygyűrűm és hatszáz sillingem. Kérem, hogy ebből a pénzből fedezzék temetésem összes költségeit és az esetleges szükséges borralókat. Kérem, hogy értesítsék rokonaimat, Pavlik Miklóst (Mária Teréz a-laktanya) és Zakariás József ezredest Debrecenben. Ha a vagyonomból valami megmaradna, azt kérem nekik kiszolgáltatni. Mégegyszer kérem, hogy temetésem a lehető legegyszerűbb és legolcsóbb legyen.

Az előkelő családból származó miniszteri tanácsos, aki szokatlanul korán nyugdíjaztatta magát, az elmúlt években megismerkedett dr. Dajkovich István belügyminiszteri tiszviselő elvált feleségével, született Gyérey Máriaival.

Az elvált asszony és Siket Andor között az utolsó években mély barátság támadt. Siket megkérte Dajkovichné kezét, a szülők is beleegyeztek abba, hogy Gyérey Mária férjhez menjen. Már kitűzték az esküvőt is, amikor Siket Andor édesanyja Debrecenben meghalt.

Siket imádásig szerette édesanyját és amikor az idős uriaszony halálhírért megtaúdta, valóságos buskomorságba esett. Az esküvőt természetesen el kellett halasztani.

Természetesen továbbra is fentartotta kapcsolatát a Gyérey-családdal és dacára annak, hogy a melankólia jelei mutatkoztak rajta, kitűzték Gyérey Máriaival való esküvőjének második dátumát. Február 16-án kellett volna házasságot kötniük. Erődekes, hogy Siket Andor menyasszonyának elvált férjével, Dajkovich Istvánnal nagyon harmónikus jó barátságban volt. Baráti körének, amelyhez többek között lovag Worsinszky, a Pesti Hazai Takarékpénztár igazgatója is tartozott, nem szólt lelki bajairól Siket Andor. Bécsbe való utazásának okát nem közölte senkivel, mint ahogy barátainak be sem jelentette azt hogy elutazik.

Az öngyilkosság okáról a leghalványabb sejtelmük sincs, nem tudják elképzelni, mi adhatta az okot. Siket tanácsos végzetes tettéhez, hiszen a völegény jóformán gondtalanul élt nyugdíjából és vagyonából, anyagi bajok tehát semmiesetre sem járulhattak ahhoz, hogy öngyilkosságot kövessen el. Egyébként is csak pár nap választotta el a dúsgazdag Gyérey-leánnyal való házasságtól. A rokonok szerint mindenképpen a legittokzatosabb homály fedti a szerelmes ember öngyilkosságának hátterét, amelynek megvilágítására a Gyérey-család és Siket hozzátartozói is megfogják tenni a szükséges lépéseket.

Siket Andor tragikus halálhíre tegnapelőtt este érkezett le Debrecenbe, az elhunytak sógorához, dr. Zakariás József ny. ezredes-orvoshoz, akinek felesége Siket Ilona.

A szomorú hír valósággal megrendítette a tragikus végű miniszteri tanácsos édesapját, Siket Trajánt, akit egy negyed év alatt két sulyos csapás ért.

Siket Andor hosszabb ideig volt Biharvármegye régi főispánjának, Hlatky Endrénének a titkára és igen sok szál fűzte Biharvármegyéhez és Nagyváradhoz. Később Budaepstre került és ott is tevékeny társadalmi életet élt. Tiszviselőtársai, ismerősei mind nagyon szerették, tisztelték.

Temetése Bécsben lesz, hozzátartozói és rokonai felutaztak Bécsbe. Holttestét elhamvasztják a krematóriumba.

1927 február 16.

HIREK

Szervezkedjünk férfiak!

A belügyminisztérium a romlott közérkölcsek megjavítása céljából a napokban egy kiellen, szigorú rendeletet adott ki, amely részletesen körvonalozza az uccán vagy egyéb nyilvános helyen tartózkodó nő védelmét az aszifaltbetyárok ellen. A rendelet súlyos büntetéseket helyez kilátásba a jó modor és erkölcs ellen vétő férfiak számára. Mivel pedig ez a rendelet pártatlanul zord pontjainál fogva alkalmazható arra, hogy két héten belül minden épkezlő férfi testvérem börtönbe kerüljön és vagyonának tiszteresét fizesse meg büntetés-ként, ezúton szólítom fel az öt világrész valamennyi érdekelt férfit, hogy önvédelmi célból kezdjék meg a szervezkedést. Addig is, míg a F. E. N. E. (Férfiak Erkölcseit Nemesítő Egyesület) formálisan megalakul, minden férfibajtársam tartsa be az alant következő preventív pontokat, nehogy derék rendőreinknek alkalmat adjanak erényeszszi hivatásuk teljesítésére.

1. Minden férfi tekete szemüvegét hordjon, nehogy a nőkre vetett pillantásukat a rendőrség kacsintásnak tekintse, mert a belügyminiszteri rendelet a kacsintó férfit 18 évi sáncfogsággal és 52 millió pengő pénzbüntetéssel sújtja.

2. Férfiember az uccán lakatot tegyen a szájára és az ismerős nőket se köszöntse, mert a B. M. rendelet szerint, aki nőt az uccán megszólít, négy évi keréketörésre és két heti hivatalvesztésre ítéltek.

3. Ha egy nő nyilvános helyen elejti például az esernyőjét, nem szabad előzékenyen felelni, mert ez a belügyminiszteri rendelet szerint pimasz toladósnak minősíthető és 12 évi kalodával, továbbá az egészséges zápfogak kihúzásával büntetetik.

4. Ha egy nő a villanyos sinein akar áthaladni és a sárka rém már csak tíz centiméterre rohog a háta megett, nem szabad a nőt karjánál fogva elrántani a biztos halál elől, mert a nő fogdosását a B. M. rendelet alapján nyolc napi akasztással és kétszeri ellenzéki képviselőjelöltséggel lehet büntetni.

5. Ha egy férfit egy nőnek be akarnak mutatni, akkor a férfinak rémülten tiltakozva el kell rohanni a színhelyről, mert a bemutatkozás nem egyéb toladó közlekedésnél, ez pedig a B. M. rendelet révén rögtön felnégytelést, utána pedig főbelövést eredményezhet.

6. Miután ismeretlen nőket az uccán megszólítani nem szabad, az újságírók asszonyoktól csak diszkrét tartalmu levél útján lehet vásárolni, mert ellenkező esetben a B. M. rendelet karóba huzatást, után pedig 50 évi internálást ír elő.

7. Ha a sétatéren egy nő olyan padra ül, ahol már férfi helyet foglalt, akkor a férfi szemlesütve, szemérmes mosollyal oldalra fordul, mert különben a B. M. rendelet alapján meglinecelésre, majd 20 évi kényszermunkára ítéltek.

8. Egy anyós a vejének bármit mond, a férfinak nem szabad visszafelelni, mert az efajta szemérmesértó diskurzust a B. M. rendelet 145 évi deportálással és Zsirkay János összes drámáinak elolvasatásával bünteti.

9. A színházi erkölcsök javítása

Grozavescu tenorista felesége féltékenységből agyonlőtte az urat

Bécs, február 15. Grozavescunak a bécsi Opera híres fiatal tenoristájának ma délután vendégszereplésre Berlinbe kellett volna utaznia. Grozavescuné, aki férjére féltékeny volt, kérte, hogy vigye őt is magával, de Grozavescu ezt a kérését elutasította.

A művész azután délután félgyakor az ebédlőben becsomagolta utitáskáját. Eközben észrevette, hogy felesége titokban a saját holmiját is táskájába csempészte. A művész kidobálta táskájából felesége ruháit, mire Grozavescuné ujból a táskájába

rakta holmijait. A férfi másodszor is kidobálta és azután bezárta táskáját, majd feleségét az ebédlőből a hálószobába tuszkolta, hogy békében legyen tőle.

Abban a pillanatban, amikor Grozavescu be akarta zárni az ebédlő ajtaját s megfordult, felesége elővette revolverét, amit magánál hordott és fejbelőtte férjét. Grozavescu azonnal meghalt.

Grozavescunét lányneven Kövesdynek hívják. A házaspár 3 évvel ezelőtt kelt egybe.

Tengeralatti erupció idézte elő a balkáni földrengést

Belgrád, február 15. A tegnapi földrengés pusztításairól már hozzávetőleg kialakul a kép, amely szerencsére nem olyan borzalmas, mint az első jelentésekből hinni lehetett. Távolról sem olyan nagy a halottak és a sebesültek száma, mint az első rémületben mindenfelé híresztelték, bár

az anyagi kár igen nagy.

Raguzából táviratozzák, hogy az első földlökések hajnali 4 óra 40 perckor álmából verték fel a lakosságot, amely úgy, ahogy volt, felöltözetlenül menekült a tengerpartra. Az emberek első ijedtükben csónakokra akartak szállni, de nem lehetett, mert a tenger hatalmas hullámokat vetett.

A földrengést tengeralatti erupció idézte elő. Sokan látják, hogy nem messze Raguzától emeletmagas vízoszlop szökött a levegőbe.

amely olyan fényes volt, mintha fényugár vagy lángnyelv világította volna meg és utána hatalmas hullámok csaptak a szárazföldre.

A lakosság rémülete annál nagyobb volt, mert Raguzát a földrengés a XVII. században teljesen elpusztította a föld színéről. Magában a városban sem nagy a romlás, csak a régi házak homlokzatának kődíszei hullottak le és egyes falak megrepedeztek. Em-

céljából a meztelen táncosnők és egyéb primadonnák csak páncaöltözetben és térdigérő teherálszakállal játszhatnak, mert különben a nézőtérén ülő férfiakat a B. M. rendelet szemeknek kiszúrására és kéjéretük kioperálására ítéli.

10. Minden férfi köteles hinni a gölya-néni mesében és ezt a hitet köteles környezetében is terjesztetni, mert különben idült parázságért fejének amputálására és utána 412 évi gályarabságra ítélhető.

Férfi testvéreim! Tartsátok be a

beréletben nem esett kár. A legnagyobb a pusztulás a jelentések szerint a Peljesac szigeten levő Ston városban.

Ez a dalmáciai városka csupa rom.

A régi templom tornya ledől és a házak legnagyobb része kártyavárként omlott össze. Itt állítólag öt embert temettek el a ledől házfalak.

A hercegovinai Mostarban aránylag nem nagy a kár, a lakosság azonban nem mer még ma sem visszatérni a házakba, mert tegnap délelőtt 9 órakor megisméledött a földrengés. Még eleséget sem mernek hazamenni a mezőről, oly nagy a pánik.

A földrengés ugylátszik Montenegróban volt a legpusztítóbb.

Podgoricában 20 ház szakadt be, két templomból csak romhalmaz van és állítólag sok a halott és a sebesült. Egész falvak pusztultak el. A lakosság olyan vidékekre menekült, ahol síkság van, mert a hegyek oldaláról nagy sziklatömegek gördülnek alá.

Hercegovinába és Montenegróba nehéz lesz eleséget szállítani, miután a vasútvonalakat eltemette a hegyomlás. A mentő expedíciót tehát úgy készítették fel, hogy ösvérekre rakták a sátrakat és az eleséget.

F. E. N. E. tizparancsolatát, mert különben bajba kerülünk a B. M. rendelet eltipor mindnyájunkat. Unnepélyesen követeljük tehát, hogy a F. E. N. E. tartsa be a B. M. nagyszerű, okos és játszva végrehajtható rendeletét.

ORDAS.

Iványi Béla a szegedi egyetem tanára. A kormányzó dr. Iványi Béla debreceni tudományegyetemi ny. r. tanárt a szegedi tudományegyetemen megüresedett magyar alkotmány és jogtörténelmi tanszékre, egyetemi nyilvános rendes tanárrá nevezte ki.

— Előadás a debreceni boszorkánypörökről. Az Irodalmi és Művészeti Tanfolyamon ma, szerdán délután 6 órakor dr. Haász Imre a debreceni boszorkánypörökről tart előadást. Haász Imre, aki a magyarországi boszorkányüldözés történetének egyik legszorgalmasabb kutatója, kiderítette, hogy nemcsak a boszorkányégetéseiről híres Szegeden, hanem a józan és felvilágosult Debrecenben is gyakoriak voltak hajdan a boszorkánypörök, amelyek befejezésül nem egyszer fellobbant itt is a máglya tüze. Ezeket a borzalmasságukban is érdekes pöröket fogja ismertetni előadásában, amely ezuttal is a zsidó realgimnáziumban lesz, a Simontfy uccán.

— A máv. üzletvezetőség palotája. Ismeretes, hogy a máv. üzletvezetőségnek palotája ügyében megégyezés jött létre a máv., a helyi érdekű és a város között és a helyszükségleti kimutatások is készen vannak. Most a tervek és megállapodások letárgyalása végett szerdán délután a városházán értekezlet lesz. Az értekezleten a palota elhelyezéséről is dönteni fognak.

RAMMINGER hölgyfodrász
Varga utca 1.
Henné hajfestő specialista.
Diploma Páris 1926.

— Előadás Palesztináról. Székely Béla, a Palesztina rekonstrukciójára alakult misszió társulat titkára pénteken délután 6 órakor a Kollégium disztermében vitettképes előadást fog tartani. Palesztinának ez a kiváló ismerője igen érdekesen fog rá világítani előadásában a nagy missziói mozgalomra, melyet az egész Németország protestánsai teljes erővel támogatnak Bevezető beszédet dr. Baltázár püspök, templomegyesületi elnök fog mondani Belépőjű nincs. Az érdeklődőket ezúton is meghívja a vezetőség.

— A debreceni egyetemi hallgatók Szent László Köre február 19-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel, az Arany Bika üvegtermében segítő könyvtára javára és szegénysorsu tagjainak felségélyezésére céljából táncmulatságot rendez. Személy-jegy 3 pengő. Táncosjegy 50 fillér. Tekintettel a jótékony célra felülírtéseket köszönettel fogadnak és hirdapilag nyugtáznak.

Hölgyek jelszava csipkét csak Binethné, Matvan-u. 1. vásárolunk, mert legolcsóbb és legnagyobb választékkal rendelkezik.

— A debreceni Székely Társaság elnöksége ez uton értesíti tagjait, hogy új helyiségében a Székely Otthonban (Lorántffy ucca 44. sz.) állandóan minden héten csütörtökön délután 5 órától kezdődőleg társas összejöveteleket tart, amelyekre tagjait ezennel meghívja.

— Elciánthy Sándor előadása az iparoskör kulturdélutánján. A Debreceni Iparoskör e hó 20-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel Kulturdelutánt rendez. Az előadáson Elciánthy Sándor fogja ellátni az előadói tisztelet, aki egy aktuális problémáról fog beszélni. A részletes műsört legközelebb hozzuk.

— Vallásos estély a Nyilastelepen. A nyilastelepi Népkörben ma este 6 órakor vallásos estély lesz, melyen közreműködnek Uray Sándor biblia-magyarazattal és dr. János Gyula orvos, egyetemi tanáregéd, ki a tifusz elleni védekezésről tart közérdekű előadást.

— A magyarországi keresztyén leányegyesület által Debrecenben tartandó nyári konferenciát előkészítő bizottság tagjai ma délután 4 órakor tartanak gyűlést a református egyház tanácstermében, melyre ezúton is hívja a tagokat a vezetőség.

— A Mária-Társulat február hó 19-én szombaton este 8 órai kezdettel a Kat. Otthon helyiségében táncal egybekötött családi jellegű teaestélyt rendez. Belépti díj nincs, a tea és ruhatár 1 p. 60 fillér.

Oh jaj! | Köhögés, rokedtség ellen, | **Ejjen!**
55 év óta köhögésvédőknök
örvendenek!

EGGER
mellpasztillái.

Az étvágyat nem rontják,
kítúnó ízűek, hatásuk gyors
és biztos.

Kapható
gyógytárak és
drogériákban.

Megfolt az az átkozott
köhögés!

Egger mellpasztillái csak
hamar meggyógyított!

Az őstermelési alkalmazottak bejelentése. Felhívjuk az őstermeléssel foglalkozó munkaadókat, hogy a gazdaságukban alkalmazottakat február 28. napjáig a jogkövetkezmények terhe mellett jelentsek be. Az írásbeli bejelentés a városi adóhivatal 21. sz. szobájában levő XVI. ügyosztályához adandó be. A bejelentésnek tartalmaznia kell a munkaadó nevét és lakását, továbbá az alkalmazott nevét, életkorát, születési helyét, alkalmaztatásának minőségét, munkabérének részletes felsorolását s amennyiben annak egy része természetbeni járandóság, annak pénzbeli értékét, végül a munkabérvizsgálat tartamát. Azon gazdaságokban, hol sem az alkalmazottak számában, sem azok személyében változás nem volt, elegendő annak bejelentése, hogy az 1926. évi bejelentés változatlan. Városi adóhivatal.

A debreceni borbély és fodrász szakosztály új tisztikart választott. A debreceni fodrászok a napokban szakosztályi gyűlést tartottak Csikes Ferenc elnöke alatt, amelynek során megválasztották az új tisztikart. Elnök Szikszay Aladár, alelnök Kátóna János, jegyző Kékly József, pénztárnok Erdy Ferenc, ellenőrök Dániel Ferenc és Pétermann Lajos. Az új tisztikar megalakulás után Szikszay Aladár bejelentette, hogy erélyes szervezési munkát kezd a fővárosi fordász ipartestülettel karöltve az aggkori nyugdíjgyűlés kiépítésére, a temetkezési egyesület megalkotására és egyéb karitatív intézmények alkotására.

A Szent László Dalegyelet február 20-án este 9 órai kezdettel a Katolikus Otthonban házi estélyt rendez.

Női katalógus különlegességek, jutányos alkalmak
KARDOS BÉLANÉ
Miklós-utca 4., I. em.

Orgiák a bécsi penzióban. Bécsből jelentik: Hirtelen razzia tegnap éjjel rajtaütött a Kaertnerstrassen lévő Zentral Pensióra, mert a rendőrség titkos feljelentést kapott, hogy a pensió szalonjában éjjelente nagy társaság, urak és hölgyek dözsolnak, táncolnak és orgiákat rendeznek. Az erkölcsrendészeti osztály titkosrendőrei jóval éjjel után nyitottak be a pensio szalonjába és tényleg nagy társaságot találtak ott mulatozás közben. Az urakat és hölgyeket igazoltatták és miután valamennyien be tudták bizonyítani, hogy rendes foglalkozásukat és bejelentett lakásuk van, valamennyien elávozhattak. Loráne Zsófia nevű asszony ellen megindult az eljárás, mert ő rendezte a szalonban a mulatozásokat. Ő volt az, aki a pensióba meghívta az urakat és a hölgyeket, akik ott ismerkedtek meg késő éjjeli órákban, mikor a mulatóhelyek zárórája már letelt. A Zentral Pensio bécsi variétékben működő artisták és táncosnők rendes lakóhelye.

Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Lakatos Anna róm. kat. 1 éves, Simon Györgyné róm. kat. 39 éves, Pólyik Imre ref. 73 éves, Papp Irén g. kat. 7 hónapos, Molnár Erzsébet ág. ev. 64 éves, Szabó Eszter 22 éves, Nádler Károlyné ref. 80 éves, öz. Gács Dávidné izr. 58 éves, Aufricht Vilmos izr. 49 éves.

HA REUMÁS,
használjon Iszapot a
MARGIT-fürdőben

A statusquo izr. hitközség figyelemzteti adófizető tagjait, hogy a folyó negyedévi adó február 15-én vált esedékessé. Aki ezen negyedévi adóját február végéig a hitközség pénztárába be nem fizeti, január 1-től kezdve késedelmi kamattal terheltetni fog. Pénz- és gazdasági ügyosztály.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát Váry János fogműtermében, Dabos u. 18.

Ingyen szerelem fel a nálam vásárolt csillárokat — Földvári, Széchenyi u. 55.

Legújabb külföldi táncdarabok érkeztek és kaphatók Hegedűs és Sándor Rt. zeneműkereskedésében, Telefon 54.

Accumulátorokat tölt, javít, elad Földvári, Széchenyi u. 55.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

SZERDA délután Hajtővadászat. Iljuszági előadás. Timár, Antók, Fenyvesi, Szilágyi Marcsa, Tamás, Szabó Gyula, Szigeti.

SZERDA este fényolckor Enyingi Török Bálint. C) bérlet. Szathmáry Zoltán pályadíjas történelmi színműve. Új betanulással először.

CSUTORTOK délután három órakor: Hajtővadászat. Iljuszági előadás. CSUTOROK este D) bérlet: Enyingi Török Bálint.

PÉNTEK A) bérlet Enyingi Török Bálint.

Ma kerül bemutatásra „Enyingi Török Bálint”

Szathmáry Zoltánnak, a jeles debreceni írónak „Enyingi Török Bálint” című történelmi színműve ma, szerdán este kerül bemutatásra. A színház nagy ambícióval készíti elő a bemutatást, mely esemény lesz. Szathmáry Zoltán Debrecen város történelmének sok tragikái elemét magában rejtő szakából, a város reformációjának s a mohácsi bukás végzetének korszakából meríti tárgyát, melyet alapos történelmi nyomozás után dolgozott fel.

Minden jel arra mutat, hogy a mai színházi est a teljes siker jegyében fog lefolyni.

Az éjjeli előadások ügye a színházi bizottság előtt. Kardoss Géza színgazgató, mint megirtuk beadványt intézett a városi tanácshoz, amelytől éjjeli előadások engedélyezését kérte. Az éjjeli előadásokon pikáns darabok kerülnek színpadra ezeket az előadásokat csak felnőttek látogathatják. A direktió úgy gondolja, hogy az éjjeli előadásokkal jelentősen fokozni tudná a színház bevételét, a műsort pedig nivósabbá tenné a bevételi többlet által, mint azt a kérelem indokolásában mondja. A színgazgató kérelmét a tanács kiadta a színházi bizottságnak, amely a napokban összeül.

Csanak Béla szerzői estje. A fiatal komponista gárda egyik igen tehetséges tagja, Csanak Béla, akit szoros kapcsolatok fűznek Debrecenhez és aki úgy tavalyi szerzői estjén, mint legutóbb a Csokonai Kör estjén nagy sikert aratott műveivel, március 2-án este a városi zeneiskola hangversenytermében szerzői estet rendez. A hangversenyen Csanak Béla műveit Hoór Tempis Erzsébet, a városi zeneiskola tanárnője és dr. Szege Miklós a budapesti Városi színház tagja adják elő.

A színházi iroda hírei.

Szombatiig bezárólag:
ENYINGI TÖRÖK BÁLINT
HALASI THURÓCZY
RAJZ LASZLO NADASI
FENYVESI CSOLNAKOSI TAMAS
DOLGOS IDA SZIGETI

Vasárnap délután:
AZ ERDÉSZLEANY

Iljuszági előadások!
Ma, szerdán és holnap délután:
HAJTŐVADÁSZAT

Mozgósínházak:

Szerda, csütörtök:

VIGSZÍNHÁZ: Egy közismert film-művet hozunk vászonra a közönség kíváncságára. Hugo Victor világhírű regénye A notredamei toronyőr, 12 felvonásban. Quasimodo szerepében Lon Chaney, az alakító művészet királya e szerepében csaknem hihetetlen produkál. Legmegragadóbb jelenet az, amidőn a kapitányt leszurja, önvallomásával a leányt megmenti, azonban a leány irtózáttal fordul el tőle, a szörnyetegtől.

APOLLO: Henry Murger világhírű Bohémvilág című regényének filmváltozata, Bohémek, 10 felvonásban. Ezt a közismert témát, amelyet a közönség az operából ismer, elsőrendű feldolgozásban vitte filmre a híres rendező King Vidor. De maguk a szereplők is elsőrendűek. Mím szerepében Lilian Gish, elsőrangú nyújt, a szerep mintha egyenesen neki lett volna írva. Partnere a daliás közismert John Gilbert szintén elsőrendűen oldja meg könnyű, de sokszor drámai erőt követelő szerepét. Megelőzik: Szalon sportsmann és Abel és Mabel, bohózatok.

METEORBAN csütörtökön „A sötétség leánya”, nagy kalandor történet 8 felvonásban. Főszerepben Colleen Moore! Előadások 6 és 8 órakor.

SPORT

Vasárnap kezdődnek a II. profiliga küzdelmei

A téli tervezgetések, reklamirozások ideje lejárt, mert vasárnap már a pályákon kell a csapatoknak bebizonyítani, hogy mit gyűjtöttek a pihenő alatt. Elkeseredettebb küzdelmet még nem vívtak Magyarországon bajnokságért, mint amilyent a II. profiliga csapatai rövid szünet után folytatnak az első ligába való bejutásért. Mert a főleges és aránytalan anyagi áldozatok mögött a bajnokság álma lebeg és erre a címre 14 résztvevő közül 8 csapat pályázik. Ez a sok bajnoksápiárs nevelésének tünik fel, ha a bajnoki tabella nem igazolná reménykedéseiket. Ugyanis az első hat csapatot mindössze 3 pont választja el egymástól és így egy vasárnap már elég arra, hogy teljesen felforgassa a helyezéseket.

Az első fordulóban a Bocskay ellenfele Terézváros csapata lesz. A múlt évben a Bocskay igen gyenge formában kapta el Terézvárost és 6:1 arányban megverte. Annál nagyobb meglepetés volt, amikor egy

hét múlva az Attila csak nehezen tudott győzni Terézváros ellen 3:2 arányban. Terézváros jelenlegi formájára csak abból lehet következtetni, hogy a Budai 33 a magyar kupamérkőzések során 7:4 arányban győzött ellene. A Bocskaynak ezuttal nemcsak a győzelem, de a gólarány is fontos, mert legalább 3:0-as győzelem esetén végre az első helyre kerülhetne.

Uj terv az I. osztály létszámának emelésére. Az I. osztály egyesületeinek intézői teljesen eláncolják magukat a II. liga ama jogos kíváncsága előtt, hogy legalább két csapat jusson fel az I. ligába. Hétfőre vártak döntést, de az intézők szavazata 5:5 arányban döntetlenül végződött és kapva az alkalmon elhatározták az ülést anélkül, hogy határozatot hoztak volna. Az új tervezet szerint a II. liga bajnoka feltétlenül bekerül az I. osztályba, míg a II. liga második és az első liga utolsó helyezette két osztályozó mérkőzést játszik pont és gólarányra az első osztály 11-ik helyéért.

KÖZGAZDASÁG

Változatlan a gabonátözsde

Határidőzlet előfordult kötései: Buza: Március 32.95, 32.90, 32.88, zárlat 32.90—32.94. Május 33.60, 33.56, 33.55, 33.53, 33.55, 33.56; zárlat 33.55—33.57. Október 29.12, 29.18, 29.16, 29.15, 29.17; zárlat 29.17—29.20. Rozs: Március 26.28, 26.78, 26.75, 26.70, 26.65; zárlat 26.74—26.76. Április 27.15, 27.12, 27.10; zárlat 27.10—27.15. Október 22.32, 22.35, 22.30, 22.25, 22.22, 22.24; zárlat 22.22—22.24.

Készáruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: Tiszai 75 kg-os 33.00—33.40, 76 kg-os 33.40—33.80, 77 kg-os 33.00—34.30, 78 kg-os 34.30—34.70. Felsőtisza 75 kg-os 32.80—33.20, 76 kg-os 33.20—33.60, 77 kg-os 33.70—34.10, 78 kg-os 34.10—34.50. Pestvidéki rozs 26.00—26.20. Egyéb rozs 26.00—26.10. Takarmányárpa I. 22.60—23.40. Takarmányárpa II. 22.00—22.50. Köles 15.50—16.00. Tengeri 19.60—20.00. Zab 21.00—21.40. Zab II. 20.80—21.00. Korpa 15.40—16.00. Lucernamag 256—280. Lóheremag 220—250.

Valutaárfolyamok: Angol font 27.72—27.88, Belga leger 79.40—79.75, Cseh korona 19.60—19.98, Dán korona 152.25—152.90, Dinár 10.02—10.07, Dollár 569.—571.40, Francia frank 22.45—22.85, Hollandi forint 228.50—229.50, Lengyel zloty 66.10—64.60, Leu 3.21—3.31, Léva 4.10—4.16, Lira 24.60 25.95, Német márka 135.35—135.85, Osztrák schilling 80.375—80.725, Norvég korona 146.80—147.45, Svájci frank 109.90—110.30, Svéd korona 152.40—153.05.

Ferencvárosi sertésvásár. Maradvány 261, érkezett 550, eladatott 420, könnyű 1.36—46, nehéz 1.46—55.

Rongált dobozu
de sértetlen, igen szép

levélpapírok

rendkívül olcsó árban

már 40 fillértől kezdve

kaphatók

ACZÉL HENRIK

modern antiquárium, könyv- és papírkereskedésben

Első Takarékp-alota.

Kérem a kirakatot megtekinteni!

nehezen
len 3:2
gi formá-
kezetni,
r kupa-
ban (győ-
ezuttal
gólarány
-ás győ-
helyre

számának
vesületei-
lják ma-
vivánsága
pat jus-
váltak
azata 5:5
dött és
lották az
tót hoz-
szerint a
kerül az
sodik és
ttje két
pont és
11-ik he-

SÁG

zsde
kötéssei:
2.88, zár-
50, 33.56,
lat 33.55,
8, 29.16,
20, Rozs:
5, 26.70,
rilis 27.15
7.15. Ok-
25, 22.22,

jegyzései:
33.40, 76
s 33.00—
Felsőti-
76 kg-os
34.10, 78
éki rozs
00—26.10,
40. Ta-
D. Köles
60—20.00,
80—21.00,
mag 256—

ont 27.72
7.75, Cseh
korona
02—10.07,
ia frank
228.50—
4.60, Leu
Lira 24.60
5—135.85,
725, Nor-
Svájci
korona

Marad-
atott 420,
—55.

u
k
ve
K

eni!

NYILTTÉR*

Tavasza

az összes előkelő fővárosi divat-
színek festését és alkalmi női és
férfiruhák vegytisztítását készítem

Biró

festő- és tisztító műintézet (Bika-
udvar és Péterfia u. 30.)

Aranyéremmel kitüntetve, 1926.

Debrecen.

Felhívás.

Egyik ügyfelem átveszi a „Papi-
forgalmi és Kereskedelmi Vá-
latat Hajdu és Székely” debreceni
cég üzletét. Felhívom a cég hiteli-
zőit, hogy követeléseiket 8 nap
alatt nálam jelentsék be, mivel
ellenesében azok figyelembe ve-
hetők nem lesznek.

Debrecen, 1927. évi február 15.

Dr. Freund Jenő
ügyvéd

* E rovatban közöltékért nem vál-
lal felelősséget sem a szerkesztőség,
sem a kladóhivatal.

**A debreceniek
találkozóhelye**
Budapest legelsőrendű, mo-
dern családli szállója az
**István Király
szálloda**
VI., Podmaniczky-utca 8.
Méréselt árak, figyelmes
kiszolgálás, modern be-
rendezés, központi fűtés,
melegvízellátás, lift.
A Nyugati pályaudvar közelében.

**I. o. külföldi
POROSZ SZÉN**
elismert Jóminőségű hazai szenek
valamint
aprított és hasábos **tölg-
és bükkfa** azonnali szállításra a
legelőőbb napl árban beszerezhető:
BARTHA tűzifa- és
szén telepház
Ipotály ucca 3/b. Telefon 7 88.

Menekült óras
szakszerűen, meglepő olcsón
vállal javításokat
Rákóczi-u. 36. sz.

**A
Világlexikon**
második kladása
megjelent!
Az egyetlen 2-ik kladásu
teljes magyar lexikon!
18x24 cm. formatuma, finom famen-
tes papíron nyomva, izléses felbör-
kőcsiben, ezernél több, részben színes
képmelléklettel.
18 színes térképmelléklettel.
Egyetlen könyvtárból sem
hiányoztat!
Ára 22 pengő.
Részletfizetésre is kapható
Kapható: Hegedűs és Sándor rt.
Könyvkereskedésében, Piacc-utca 34.
Teléfon 54.

Órlás! nagy szappanvásár
„Parfumerie Ilona“
cégnél
Degenfeld-tér 2. szám,
a Rózsa-utcával szemben.
Egy kiló finom pipereszappan
2 pengő 80 fillér (35 ezer K)
8 pengő vásárlásra ingyen
ajándék manikűr-bőrletet adunk.
Illatszerek, piperecikkek, bőr-
diszmi, fésű- és kefeárak
legolcsóbb beszerzéséről
meggyőződhet.
Kérem a cégre ügyelni!

KUN JÓZSEF késműves-
műköszörűe
Széchenyi-utca 1.
Javítások jutányos áron.

Nem titok többé,
hogyan a valódi
Talizmán sósborszesz
a legbiztosabb hatású, legerősebb és
legolcsóbb egészségpótló házi szer.
Mindenütt kapható.
Gyártja: Dr. SZELÉNYI ÁRPÁD vegy-
szeti művel, DEBRECEN.
Próbaüveg 13,500. Középüveg 38,000.
Nagyüveg 75,000 korona.

**Uj rőfös és
divatáru üzlet!**
Szíveskedjen meggyőződni
vételkényszer nélkül olcsó
árain és szolid kiszolgálá-
somról

Guttman Dávid
Csapó-utca 33-35.
a Tanoncikola épületében.
Figyelem
a forgó kirakatra!

Itt a farsang!!
Táncoljunk és mulassunk
DECCA
eredeti angol gyártmányu koffergramofon zenéje mellett,
amely utolérhetetlen, hangos,
olcsó és a legmegbízhatóbb tánc-
zenész. A legjobbnek elismert
**Herold, Decca, Vox gra-
mofontűkben** a legnagyobb
választék.
Lemezekben óriási választék.
Kaphatók
havi részletfizetésre is
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részvénytársaság
gramofonosztályában
Debrecen, Piacc-utca 34.

Női kalapok,
legdivat.abb ruhák, sla-
kítások legjutányosabban
**Belvárosi női divat-
terem és kalapszalón**
Kossuth-utca 26.

Hogyan lehet megint a kereskedő-
nek gondtalanul, komoly munkája
eredményéből jól megélni, meg-
adja a feleletet

CASSON
HOGY KELL ELADNI?
című műve.

Hogyan kell eladni?
mondja Casson könyvének címe,
de azt is kérdezhetté: *Hogyan kell
jól élni? Becsületes munkából
meggazdagodni? A rossz gazda-
sági viszonyokat legyőzni? Szóval
okosan kihasználni mindazt, amit
a kereskedelem csak nyújt. Az ösz-
szes lehetőségek diplomáciája a
mindennapi életben, az élet tudomá-
nyára, a világ felfordult egyensu-
lyának helyrebillentése, a keres-
kedő jobb jövője: ez Casson köny-
vének programja és ehhez a
programhoz száz és ezer új utat
mutat.*

- TARTALMA:**
1. Bevezetés.
  2. Eladni.
  3. Haditerv.
  4. Hogy tartad meg vevőidet.
  5. Az új vevő.
  6. Az árcsinalás művészete.
  7. Az árusítás technikája.
  8. Mit jelent a kiszolgálás.
  9. Gyors áruforgalom.
  10. A személyzet betanítása.
  11. Hogy kell felelősséget egy álvó vállalatot.
  12. Hét okos kereskedő.
  13. Néhány praktikus tanács.

Kis- és nagykereskedő, főnök és al-
kalmazott nélkülözhetetlen könyve
Casson új műve, a
Ára: 5 Pengő.

Hogyan kell eladni?
Kapható:
Hegedűs és Sándor rt.
könyvkereskedésében
Debrecen, Ferenc József ut 34.

APRÓ HIRDETÉSEK.

VÉTEL
Kényszerkölcsön
kötvényeket napi árban veszek.
Cim: Miklós u. 13. 162

Trágyát
kifuvározva gyárunkba megve-
szünk. Mútrágyagyár, Szent Anna
64. 3468

Ócska vasat,
csontot legmagasabb napi árban
vásárolok. Fischer, Szoboszlói ut
24. Telefon 859. 1215

Szalmát
nagyobb mennyiségben is veszünk
Mútrágyagyár, Szent Anna 64. 3467

HAZAKAT,
földeket, lakásokat adhat, vehet
Samu ingatlanforgalmi irodájában,
Piacc 41. 2321

ELADÁS
Egyszerű
hálószoba alig használt matracok-
kal, garantált uszta, olcsón eladó
a Közraktárban, Gázgyárral szem-
ban. 175

Facementtetők
javítását szakszerűen végzi Lu-
kács Vilmos és Testvére, Debre-
cen. Hatvan u. 7. 2308

Olcsón
vehet hócipőt Emerich Samu cég-
nél, Csapó ucca 7. 1203

Magyar Aruház, Makó
cipő lerakata, Debrecen, Széche-
nyi ucca 44. sz. házban az áru-
tást megkezdte, az első héten ol-
csó reklám árakkal, mindenkinek
érdeke, hogy próbavásárlást te-
gyen. 3465

Gramofon,
jóhangu, lemezekkel eladó. Si-
monffy u. 33., utolsó ajtó. 3446

Varrógépek,
eredeti Centralbobin, 2.200,000,
tizévi jótállással Molnár Testvé-
reknél, Nagytemplomnál. Telefon
7-27. Cégre figyelni! 2251

Magánjáró
cséplőgarnitúra olcsón eladó, —
Weinberger fatelep, Böszörményi
ut 42. 2164

Eladók
hálószobák, könyvszekrény, kony-
haszekrény, szalongoarnitúra, divá-
nyok, hencserek. Széchenyi ucca
8., Szentpétery. 114

Reklám!
A Goldstein-féle étkezdeben, Piacc
ucca 19., 500,000 korona az ebéd-
koszt. 104

Autogénhegesztést,
géplakatos munkálatokat jutányo-
san készít Ehrenreich, Arany Já-
nos ucca 37. 1257

Szegedi paprika
különlegességek nagy raktára. —
Lindenfeld, Degenfeld tér 7. Tele-
fon 79. 2361

Személyautó-
fuvározást vállalok jutányos árért
Arany János ucca 37., Ehrenreich.
1219

Mérlegjavítás
hitelesítéssel legolcsóbban Zsák
ucca 11. (Csokonai uccából). Hasz-
nált mérlegek vétele, eladása. 3464

CSÉPLŐGARNITURA
rendkívül olcsó árban azonnali el-
adó. Közraktár, Hid ucca 16., —
Telefon 58. 134

Cementlapok,
betoncsövek, kutgyűrűk legolcsóbb-
ban beszerezhetők Lukács Vilmos
és Testvére cementárnyárában,
Debrecen Hatvan u. 7. 2308

**SELYEM-
ÉS BARSONYKALAPOK LEGNA-
GYOBB VÁLASZTEKBA A
KALAPÜZEMBEN, PIAC UCCA
9.**

Egy
körületes hajtó kocsit eladó. Ceg-
léd ucca 20. szám. 3494

Poroszlai uton
egy nyilas szőle, beköltözhető két
szobás lakással és melléképüle-
tekkel együtt eladó. Liedermann
ügyvéd, Kálvin tér 3. 3489

Parkettfényesítő
padlóakk különlegességek, kályha-
ezüst, zománclakkok minden szín-
ben kapható Klein Vilmos festék-
üzletében, Arany János 10. (ud-
var). 1230

SZENET
fűtésre csak berenteit használjon.
teljesen szagtalan, salakmentes,
leggyorsabb sparhelthen is első-
rangban ég. — Házhöz szállítva
q-ként 42,000 K. Telefon 13-47. 1471

Eladó
Török Bálint ucca 22. számú ház.
Értekezni a háztulajdonosnál. 3493

Szemvegek
receptre és anélkül, hőmérők,
látzerek legolcsóbban Nagy lát-
szerésznél, Piac ucca 30. 1297

Műhímezés,
gépszurozás, endlízés, zsebkendő
aszurozás Nagy Gyulánál, Bika-
bérház. 2266

Kalapok
bársonyból 100,000. Ruhák, kabá-
tok jutányosan készülnek „Belvá-
rosiban”, Kossuth 26. 1212

Berzéki fotóbörze
fényképező gépet elad. vesz. cse-
rel, lemezadás darabonként is.
Piac ucca 38., az udvarban. 2262

Könyveket,
dobozokat mindenkinél legolcsóbb-
ban készíthet Szentpétery
könyvkötőnél, Piac 75., udvarban. 1223

Takaréktűzhelyeket
legjobb kivitelűeket készítek és
felelősséggel legolcsóbban kapható
Széchenyi ucca 6., lakatosnál. 2152

Konyhák,
kályhák, csövek és mindenféle va-
salások olcsón beszerezhetők Ba-
kos vaskereskedésében, Csapó u.
88. 1941

Részletre
kézpénz árban vásárolhat kabá-
tot, vásznat és mindenféle uri, női
divatcikket Apollo divatruházban
Piac ucca 67. 1386

Alkalmi ajándéktárgyak:
arany, ezüst, alpakka ékszerek
legolcsóbb beszerzési forrása a
Központi Ékszerház, Piac ucca 30.
1297

HÁZINYULAK
eladók. Grosz, Kishegyesi ut 3.
3393

Heggesztést
jutányos áron vállal Neuländer
kocsigyár, Erzsébet ucca 28. 1229

Varrógépeket
szakszerűen javítanak Molnár
Testvérek műszerészek. Telefon
7-27. Nagytemplomnál. — Cégre
figyelni! 2252

Aromás, zamatos kávé
Király üzletében a vevő előtt pör-
kölök Deegenfeld tér 11. szám. 2016

Figyelem!
Csakis az a valódi retorta faszén,
amely Gáspár vignettával van el-
látva. 1200

Vacuum
benzint, Gargoyle Mobiloil olajat
használjon: Grünberger és Glück
főlerakatából. 1258

DÓCZY-BALRA
ruhákat nagyobb lányoknak is
IZLESESEN,
olcsón elvállal a
GYERMEKDIVATHAZ,
Városháza épület.

SÜRGŐSEN
e'adó művészi kivitelű új ebédlő-
háló, részletre is. Telefon 13-47.
3492

István-malmi
0 liszt 55 fillér, sütemény 4 fillér
Korona lerakataiban. 3460

Ha jó cipőt
akar venni, Grünwaldhoz kell
menni, Sas ucca 4. 2365

Ékszer,
jeggyűrűt, cigarettatárcát, zseb-
órát legolcsóbban Pintér éksze-
résznél vásárolhat, Piac ucca 18.,
Tisza-palotában. 1300

Előrajzoláshoz
megérkeztek a legújabb stilszerű
sablonminták nagy választékban.
Pontos és tiszta munka. Fazekas
előnyomda és kézimunka üzlet
Szent Anna 6. 1286

Hölgyek jelszava:
csipkét csak Binétnél (Hatvan u.
1.) vásárolunk, mert a legolcsóbb
és a legnagyobb választékkal ren-
delkezik. 3458

Harisnyakötődében
mindennemű harisnyák fejelését,
talpalását elvállalom. Kötőtárunk
kaphatók. Hatvan ucca 16. 1232

Svájci Tejivó
a Gambriussal szemben. Kétüni
reggeli, uzsonna, vacsora izletesen
és olcsón. 1264

BUTOR
legjobb minőségben, legolcsóbb ár-
ban, legkedvezőbb feltételekkel.
Szántó Zsigmond, Színház-átjáró.
2140

Csapó ucca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját
készítési butorait. 2005

Szöveteket,
vásznakat legolcsóbban vásárolhat
Amerikai áruházban, Csapó ucca
16. 1231

Mindenféle
szőrmeárunk nyersen és kézen leg-
olcsóbban beszerezhetők Altman
szűcsnél, Miklósi ucca 22. 914

Molnár Oszkár
műszerészt csak az udvarban ke-
resse. Kálvin tér 4. Telefon 13-33.

Próbáljon
vásárolni harisnyákat és minden-
féle rövidrukat Vitárius Sándor-
nál, Nagytemplomnál. 1262

Kötöttgomb
télkabátra, légelező zsinór legol-
csóbban Paszománygyárban, Piac
ucca 32. 1253

Wacha Róbert
ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó
üzeme, Debrecen, Simonffy u. 55.
1251

Creppe de chine 79 ezer,
flottir törülköző 20 ezer, reform
bugyi 25 ezer Brüll Ernő cégnél
Piac ucca 29. 1263

A Hortobágy Műmalom RT.
Böszörményi ut 1. sz. alatti tele-
pén évtizedek óta fenálló lisztüz-
letben az általános elismert jó-
minőségű liszt, korpa, tengeri, ár-
pa és darák változatlanul állan-
dóan kaphatók. Telefon megren-
deléseket bármilyen kis tételben
is házhoz szállítunk. Telefon 179
207

Bérelnek
3 szobás vagy 2 szoba, előszobás
családi házat, esetleg kerttel, le-
het közeli kertészen is. Címet és
feltételeket a kiadóba kérem. 461

KERESLET

To'edő
himzőnöt keresek. Mintát kérek.
Délután 1 vagy 6 órakor. Piac u.
34., II. e. 9. 3455

Fűszerüzletet
forgalmas helyen átvételre kere-
sek. Ügynököket díjazok. Cím:
Telefon 973. 3488

Óvadékkal
(nem kézpénz!) rendelkező, a
textil, uri és női divat részlet-
szagmában teljesen jártas helyi
képviselőt keres elsőrangú főváro-
si áruház. Részletes ajánlatokat
referenciákkal „10%” jellegre a
kiadóba. 3491

UJSÁGKÉZBESÍTŐ ASSZONY
fejvételk a kiadóhivatalban,
Piac ucca 49.

VEGYES

BUTOROZOTT
udvari szobát keres március 1-re
csendes családnál idősebb ma-
gántisztviselő. „Pontos” jelleg
alatt a címet a kiadóba kérem le-
adni. 3296

70 millió koronát
földre vagy házra hosszabb lejá-
ratra kiadok. Cím a kiadóban. 3490

Különbejárati
csinosan butorozott szoba azonnal
kiadó. Klein, Deegenfeld tér 3. 3486

Két szoba,
mellékhelyiségekkel — alberletbe
kiadó májustól Zugó ucca 8. sz.
alatt. Értekezni lehet a déli órák-
ban. 3487

Frakk,
szmoking, zsaket kölcsönző inté-
zet. Feltűnést keltenek saját ké-
szítési ruháim. Végb, Vár ucca 2
szám. 2304

Nagy
raktárhelyiség 1300 négyszögöl
kerttel Salétrom laktanya mögött
kiadó. Értekezni Batthyány u.
15., fűszerüzlet. 3476

Bocskay-kertben
csendőrlaktanya mellett 800 négy-
szögöl szőle, kétszobás, konyhás,
alápincézett házzal, melléképüle-
tekkel kiadó, esetleg eladó. Ér-
tekezni Batthyány u. 15., fű-
szerüzletben. 3477

Kiadó
a város legszebb helyén, Sesta-
kert, Poroszlai ut 28. sz. szép
villa téli, nyári lakás, mellékhely-
iségekkel, parkirozott udvarral,
1500 négyszögöl szőle, gyümöl-
csőssel azonnala kiadó. Érte-
kezni Batthyány ucca 15., fűszer-
üzletben. 3475

Uri szoba
berendezés, kiállításon első díjjal
kitüntetve, eladó. Lusztig Ernő
asztalosmester, Deák Ferenc ucca
10. 1327

Modern
kétszobás lakás március 1-re át-
adó. Megtekinthető vasárnap 10-
1-ig, hétköznap 7-8 óra között.
Cím a kiadóban. 3482

Kiadó
Jerikó u. 11-13. sz. alatt egy szo-
ba, konyha, esetleg két szoba,
konyhás lakás, szővel is. 3421

Központban
3 szoba és mellékhelyiségekből
álló lakást keresek május 1-re. —
Cím a kiadóban. 3473

KOLLEGIUM
mellett csinosan butorozott szoba
uriembernek vagy fiatal párnak
kiadó 15-ére. Cím a kiadóhivatal-
ban. 3295

**Jóminőségű
butorok**

olcsó áron
részletfizetésre is
kaphatók
WEINSTOCK HENRIKNÉL
Mikós utca 2., Apolló butorüzlet.

Különbejárati
csinosan butorozott szobához
intelligens uriember társat kere-
sek. Klein, Deegenfeld tér 3. 3433

Kiadó
május 1-re két uccai szoba. Orvo-
si rendelőnek alkalmas. József
kir. herceg ucca 6., I. em. 3481

Hő-,
sárcipőt legelőnyösebben javít
Orbán gummiüzem. Piac u. 9. 1247

Egy
szoba, konyhás lakás átadó. Érte-
kezni: Hatvan u. 60., Fettman.
3439

Különbejárati
butorozott szoba azonnal kiadó.
Sas u. 3. 3456

Elegánsan
butorozott uccai szoba kiadó. Hun-
gária-palota, II. emelet 9. 3454

Jó
izletes kóser házikoszt kapható:
Arany János 39. 3453

Uccai
butorozott szoba intelligens urnak
kiadó. Cím a kiadóban. 3461

Keresek
kis család részére butorozott la-
kást konyhahasználattal, esetleg
ellátással. Ajánlatokat Kecze-
ly, Hungária kávéház. 3483

PIAC UCCÁN
modern 7 szobás lakás május 1-re
kiadó. Cím a kiadóban. 3450

Lépcsőházból
különbejárati butorozott szoba
kiadó. Cím a kiadóban. 3358

KÖZPONTON
5 szobás modern lakást május 1-re
keresek. Cím a kiadóban. 3445

Bíró
ruhafestő plissézé és gouvrirozása
áll a legjobban. Bika-udvar és Pé-
terfia ucca 30. 2154

Hő- és sárcipőket
villanyerőre berendezett üze-
mekben a legszebben és legol-
csóbban javítok. Szander, Deák
Ferenc ucca 21. 147

Husfűstölés
Zöldfa ucca 3. szám alatt. 2894

Szép
világos szoba butorozatlanul irodá-
nak vagy lakásnak ellátással vagy
anélkül kiadó. Arany János ucca
2. 3193

MENEKÜLT ÓRAS
szakszerűen, meglehető olcsón vál-
lal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.

Gyermekdivatházban
Debrecen, Városháza (főkapu mel-
lett) legolcsóbban beszerezhetők:
gyermek és baba fehérneműek,
keresztelő párnák és paplanok,
meleg baba és játszóruhák, köté-
nyek, szvetterek, leányka és fiu
szövetruhák, meleg baba kabát-
kák, sapkák, kalapok.

Vendéglősház
körutnál, kitűnő üzlettel, 380 mil-
lió, százötvennel átvehető. —
György, Budapest. Conti ucca hét.

Szálloda
vendéglő, fürdővel egybekötve
házzal együtt, saroktelken, teljes
berendezéssel, jutányos áron ked-
vező fizetéssel azonnal átvehető.
Keleti Kereskedelmi, Budapest.
Garay ucca 29.